

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ונח מצא חן בעיני ה'. אם אדם מוצא חן בעיני ה' אז הוא נח לשון מנוחה שיש לו מנוחה בהמצאו חן בעיני ה' וזה שאנו אומרים מגן אברהם. רצה לומר אברהם הוא חסד כידוע והשם יתברך מגין על האדם מצד חסד ואנו אומרים מגן דוד דוד הוא מדת מלכות כידוע בספרי קודש והשם יתברך ברוך הוא מגין מצד מלכות כנזכר בספרי קודש כיון שברא עולם שיהא מלך ואין מלך בלא עם עוזר לעם שיהא נקרא שמו מלך. וזהו פירוש המדרש ויכל אלהים ביום השביעי, שכסף ביום הז' מלאכתו עיין שם הכוונה מחמת דשבת הוא מלכות כנודע בכתבי האריז"ל ולהכי ביום הז' דמסתכל על מדת המלכות ומלך צריך עם לכן ביום הז' משתוקק וכוסף מלאכתו אשר עשה, רצה לומר של עולם עשיה דהיינו האדם שהוא בעולם עשיה, כי עיקר מלכותו כביכול ברוך הוא שהאדם שהוא בעולם הזה עובד אותו כנזכר בספרי קודש דמלאכי מעלה אין חידוש שהם עובדים למעלה בלי יצר הרע ולכן ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה (דביום הז') שהוא הסתכלות על מלכות כסף עולם עשיה שהוא האדם שבעולם הזה נקרא האדם עולם עשיה שעל ידי זה נקרא שמו מלך כי מלך הוא על ידי עם והבן):

עוד יבואר ונח מצא חן בעיני ה', דהכלל כל דבר שהצדיק רואה ממנו לוקח עבודת ה' ואם רואה חס ושלוש איזה אדם מתאוה לעבירה לוקח הצדיק מזה התאוה עבודת ה' שאומר בלבו קל וחומר מה זה שמתאוה לדבר עבירה שהוא קלה ונפסד בזמן מועט, מכל שכן שראוי לו להתלהב לעבודת השם יתברך שעבודה זו יקיים לעולם. והיות מקודם נאמר הקרא ויראו בני אלהים את בנות האדם כו', שמראה הכתוב שאז היה חן רע בעולם שהנשים היה להם חן בעיני האנשים ומכח זו בחרו

אלה תולדות נח וכו'. על דרך, (בראשית ב' ד') אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, באברהם, וזרע אברהם הם ישראל והם התולדות. וזהו אלה תולדות נח, פסל את הראשונים, שלא היה ראוי להם המנוחה, אבל ישראל התולדות ראוי להם המנוחה וכל העושר, וזה - נח. נח איש צדיק תמים, כלומר, העושר הזה לא יטרידם מעבודת אלקים ח', וכמאמר (דברים ל"ב ט"ו) וישמן ישורון ויבעט. אלא אדרבא ישפיע להם קדושה שיהיה להם לדורות. והבן: ספר קול שמחה

מילי דרבותינו הקדושים

שומר הברית נקרא בשם צדיק. והרמז, כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה [בראשית ז' א'], צדיק לפני בדור ס"ת קר"י, שהיה נח נשמר מטומאה זו, על כן נקרא בשם צדיק: ספר אמרי נועם

פ"א נסע הה"ק הר"י מרוזין ז"ל ובדרך נפגשו יחד הוא ז"ל והה"ק ר' משה מסאווראן ז"ל והדבר הי' קודם ראש השנה, ולאשר לא הי' מקום בהקרעטשמע לנוח שמה לקחו כא"א ארגז שלו וישבו בחוץ, ושאל הה"ק מרוזין להה"ק מסאווראן ז"ל הלא עולם גדול יסעו לכם על ראש השנה מה תעשו אתם, ענהו הה"ק מסאווראן ז"ל וכולן נסקרין לפניו בסקירה אחת. השיב הק' מרוזין ז"ל זאת כתיב אצל הקב"ה ומה תעשו אתם השיבו הק' מסאווראן ז"ל הנה אליכם ג"כ יסעו עולם גדול מה תעשו אתם והשיב הק' מרוזין ז"ל בבואם לפני כל אחד ואחד מהם נחקק על לוח לבי ובבוא ראש השנה אפתח את לבי לפני הבורא ית"ש ואומר הא לך כל הצעטיל מהיהודים אשר לפני: ספר שיח שרפי קודש - רבי ישראל מרוזין

מחיל אל חיל

הרה"ק ר' יוחנן מסטאלין קארלין ז"ע, היה הולך באסרו חג שמחת תורה, לקנות צלוחית שמן זית לצורך חנוכה הבעל"ט: מפי השמועה

להם כל אשר רצו הודיע הכתוב ונח מצא חן, פירוש מצא בעולם מדת חן שהיה לתאות רעות וכו'. ואמר הכתוב ונח מצא חן בעיני ה', שנח הגביה חן ההוא בעיני ה' לקדושה שממנו לקח עבודת ה' שאמר מה שיש חן לתאות רעות מכל שכן שיהיה אדם משתוקק שימצא חן בעיני ה' על ידי עבודתו ותורתו ויראתו ודו"ק: ספר קדושת לוי - פרשת בראשית

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו כו'. עיין באלשיך שהקשה למה לא כתיב בדורו, כמו שאמרו חז"ל (תנחומא נח, ה') אילו היה בדורו של אברהם אבינו ע"ה כו'. וי"ל כי דרך הצדיקים לעבדו יתברך בכל כוחותם הנכללים בהם שהם יוצאי יריכם, כמו שנאמר (שמות א', ה') יוצאי ירך יעקב כו', ולכל הנכללים בו פועל בקבלתו עול מלכות שמים, שאחר כך בהיותם בפרטיות יקבלו גם כן עול מלכות שמים בשלימות, ובנח היו נכללים כל ישראל שממנו נבנה העולם, ותמצא רמז שהר"ת של נח איש צדיק תמים, גימטריא ישראל, וזהו שנאמר שהיה צדיק תמים [בדורותיו], בכל דורותיו שנכללים בו, וזהו שנאמר את האלהים התהלך נח, שפעל השראת והתפשטות השכינה, על דרך (ויקרא כו, י"ב) והתהלכתי בתוכם שהוא לשון טיול והתפשטות: ספר זרע קודש - פרשת נח

...והנה מובא בסדר הדורות [שנת אלף תרנ"ו] אשר בעצם היום הזה שבא נח לתיבה, שהיה י"ז במרחשון, היה ביום ד', עיי"ש. וממילא לפי זה היה אז א' בחשון ביום ב'. וכיון שהיו אז החדשים מלאים כנ"ל, ונודע דבמלאים כל א' דחודש מרוחק מחבירו ב' ימים, ממילא מגיע שהיה אז א' באב ביום ו', ועשירי בו היה ביום א'. וממילא יום שמצאה היונה מנוח שהיה ביום דנשלם שלשים לאב, היה מכוון ביום ש"ק, ושפיר ניחא דברי הפייטן: ספר אמרי נועם עה"ת

על התורה ועל העבודה

המדות ואז תפלתו נשמעת ואז נתעלו כל המדות. וזהו (תהלים פ"ד ג') נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה', פי' הדיבור נכסף לעלות לשרשו, להמשכילים שהם חכמה ובינה שנקראים חצרות ה', שהש"ת נישג בהם כמש"ה (משלי ג' י"ט) ה' בחכמה יסד ארץ, ואז נתעלו כל המדות שבמדריגת התחתונים כמ"ש בזוהר (ח"ג י' ע"ב) הכל בחכמה אתברירו, פי' כשבאין (לשרשה) לחכמה נתעלו הנצוצות קדושות שבה והרע נופל, וזהו (תהלים פ"ד ג') לבי ובשרי ירננו אל קל-חי, פי' אף בשרי שהיא מדרגות תחתונות, ירננו אל קל-חי פי' נתעלו כנ"ל וזהו (בראשית ח' א') ויעבר אלקים רוח על הארץ שנתעורר מדת רחמים שהוא רוח מדת יעקב כמש"ה (שם מ"ה כ"ז) ותחי רוח יעקב אביהם על מדרגות תחתונות שבארציות, וזהו על הארץ כי לא ידח ממנו נדח (ע"פ ש"ב יד יד): ספר פרי הארץ - פרשת נח - לר"א המלאך מחסד לאברהם:

שמעתי ממורי זללה"ה ענין החיות רצוא ושוב וגו', כי כל דבר חושק ומתלהב לחזור לשרשו לידבק שם, לכך הנשמה תתלהב תמיד לדבק בשרשה למעלה על ידי חשק בתורה ובעבודת ה', ואם מתלהב תמיד היה בטל ממציאותו כמו קודם עולם התיקון, וזהו סוד קברות התאוה שכתב בספר ברית מנוחה כו', והוא סוד המבול ונפתחו ארובות השמים וכו', לכך תיקן השם יתברך שיעסוק לפעמים זמן מה בצרכי הגוף, אכילה ושתייה, ומעט להתעסק בצרכי פרנסתו, גם שיש לו מדת הסתפקות, ועל ידי ביטולו מעבודת ה' בזמנים אלו ינוח הנשמה, וכח השכלי יתחזק לחזור ולעסוק בעבודת השם יתברך, אחר כך, וזהו והחיות רצוא ושוב ודפח"ח, אך שאין זה לשונו כי הוספתי מעט: (צפנת פענח דל"ג ע"ב, פ"ה ע"ד. פ"ט ע"א): ספר בעל שם טוב על התורה - פרשת נח

א"י אלה תולדות נח איש צדיק תמים. יש לרמז ע"ד שאיתא בספרים אשר נח מרמז על שבת קודש, כי נח מלשון מנוחה, באה שבת באה מנוחה [בראשית רבה פרשה י' אות ט'], עדה"כ וביום השביעי שבת וינפש [שמות ל"א י"ז]. והנה אמרו ז"ל, שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא [שבת י"ב]. ונח, המרמז על שבת קדש, ה' בו כח להמשיך רפואה כמו שבת קודש. והנה עיקר הרפואה באה ע"י מזג הד' יסודות, כאשר ביארנו לעיל בפרשת בראשית [מאמר ב']. וע"כ נרמזים בכאן הד' יסודות, אש, רוח, מים, עפר. כי א"ש צד"ק עולה א"ש ר"ח, והס"ת של א"ש צד"ק תמ"ם עולה מ"ם עפ"ר. גם נח אחר יציאתו מן התיבה שהיתה להגן מן המ"ם, ה' חי ש"נ שנה, מספר עפ"ר. וזה תולד"ת נ"ח נ"ח, עולה א"ש ר"ח מ"ם עפ"ר, בהתכללם יחד. נראה מזה שנח ה' בו כח למזג הד' יסודות בלי התגברות זה על זה, וע"ז המשיך רפואה שלימה לכל חולי ישראל, אמן: ספר עטרת ישועה על התורה

א"י אלה תולדת נח איש צדיק תמים וגו'. יש לרמז בכאן כל הימי רצון שעברו עלינו עד שמיני עצרת. וזה אל"ה תולד"ת נ"ח נ"ח א"ש צד"ק תמ"ם, ס"ת עולה רא"ש השנ"ה. גם הוא מספר פ"ר שע"ר [עם הכולל], רומז על יום כפורים שהקריבו פר ושעיר. נ"ח ש"ם ח"ם יפ"ת עולה תתקל"ו, מספר השעות שיש מן ר"ח אלול עד ערב יום כפור ועד בכלל. ובתיבת א"ש צד"ק תמ"ם ה"ה רמזנו לעיל [מאמר ד'] סוד הסוכה עם לולב ומיניו, עי"ש. ושוב נ"ח צד"ק תמ"ם עולה ציו"ן ירושל"ם, בסוד חות"ם בתוך חות"ם של שמיני עצרת, שהוא סוד חומ"ת ציו"ן וחומ"ת ירושל"ם [עיין בשער הכוונות דרוש ה' ליוה"כ דף ק"ג טור א']. הרי שנרמזו בכאן כל הימי רצון שעברו עלינו לטובה: ספר עטרת ישועה על התורה

במדרש תנחומא (ב') אמר רבי אבהו מצינו שהקב"ה עושה לאחרונים בזכות הראשונים, ומנין שאין לראשונים בזכות האחרונים שנאמר ונח מצא חן בעיני השם, ובאיזה זכות, בזכות תולדותיו, שנאמר אלה תולדות נח נח. והנה בדפוסים אשר מקרוב באו הגיהו במקום שאין גרסו מנין שאף, אבל טעו כי לא הבינו פשט דברי המדרש. אמנם דברים ככתבם, מנין שאין לראשונים בזכות אחרונים שנאמר ונח מצא חן, ובאיזה זכות, בזכות תולדותיו. פירוש, מעשיו הטובים. ודבר הלמד מענינו שאמר לעיל, (במדרש הנ"ל) וכן תולדות של אדם אלו מעשים טובים, עי"ש. ומביא ראייה מפסוק אלה תולדות נח נח, והיינו מסיפא דקרא נח איש צדיק תמים: ספר קול שמחה

[צהר תעשה לתבה [י' ט"ז]]. ידוע דנח מרמז על שבת, על דרך הכתוב [שמות כ' י"א] וינח וכו' [עיין בזוהר ח"ג דף רנ"ו]. וגם כי איתא בספר יצירה [פרק ד' משנה י"א] המליך אות ת' בחן וברא בו שבת. והוא בחינת ונח מצא חן [בראשית ו' ח']. וזהו יש לרמז צהר תעשה לתבה, כי צה"ר עם תב"ה עולה שב"ת: ספר אמרי נועם על התורה - פרשת נח

עד יבשת המים - פשוטו כמשמעו אבל מדרש אגדה מוכן היה העורב לשליחות אחרת (כשיבשו המים) בעצירת גשמים בימי אליהו שנאמר (מלכים י"ז) והעורבים מביאים לו לחם ובשר: ספר ביכורי אבי"ב עה"ת

ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה (בראשית ח' י"א). כי הנה ידוע שהתפילה צריכה להיות מקירות הלב פי' שצריך להעלות הדיבור לשרשו לבינה דמינה דינין מתערין (עי' זח"ג י' ע"ב וס"ה) וזהו קירות הלב, בינה ליבא (ת"ז בהקדמה י"ז ע"א) וזה נקרא בית הכנסת שם מתכנסים כל

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאטוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"ב באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #894

יומא דהילולא קדישא
הרה"ק ר' ישראל מריזין ב"ר שלום שכנא, ג' חשוון תרי"א - זיעועכ"א
הרה"ק ר' קלונימוס קלמיש מפיאסעצנא הי"ד בהרה"ק ר' אלימלך מגראדזיסק זצוק"ל בעמח"ס חובת התלמידים, הכשרת אברכים, אש קודש, נעקד"ה ד' חשוון תש"ד זיעועכ"א
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגלינות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קודמים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.
לע"ג יוקינת מרת אסתר בת ר' משה חיים ע"ה בורשטיין - נלב"ע ב' חשוון תשס"ו - תנצב"ה